

Nader onderzoek Meelberg Dorst

Nader onderzoek naar de aanwezigheid van
kleine marterachtigen

projectnummer 455905.100
definitief
24 juli 2020

Nader onderzoek Meelberg Dorst

Nader onderzoek naar de aanwezigheid van kleine marterachtigen

projectnummer 455905.100

definitief revisie 00
24 juli 2020

Opdrachtgever

Ruimte voor Ruimte II C.V.
Brabantlaan 3
5216 TV
's-Hertogenbosch

datum vrijgave
30 juli 2020

beschrijving revisie 00
definitief

goedkeur

vrijgave

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Huidige situatie	1
1.3	Planvoornemen	2
2	Methoden	3
2.1	Kleine marterachtigen	3
2.2	Uitvoering veldonderzoek	3
3	Resultaten	5
4	Effectbeoordeling	7
4.1	Toetsing Wet natuurbescherming	7
5	Conclusies en aanbevelingen	8
6	Bronnen	9

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Ruimte voor Ruimte CV is voornemens om in de gemeente Oosterhout de woonwijk Meelberg te Dorst te ontwikkelen. In het gebied worden maximaal 160 woningen gerealiseerd. De ontwikkeling heeft een gedifferentieerd programma met rijwoningen, twee-onder-een-kap woningen en kavels voor vrijstaande woningen. De wijk wordt voorzien van groene randen, parkjes en perkjes. Het plangebied ligt aan de noordoostzijde van de woonkern Dorst en ten zuiden van de spoorlijn Breda – Tilburg.

Bij ruimtelijke ingrepen moet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten en met beschermde gebieden. Er dient onderzocht te worden of de geplande ingrepen effect hebben op beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming en Natuurnetwerk Nederland). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. Om deze reden is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. In dit kader is een Natuurtoets uitgevoerd voor de voorgenomen ontwikkeling (Antea Group, 2019a).

Uit deze Natuurtoets is naar voren gekomen dat het plangebied mogelijk (beschermde) functies voor kleine marterachtigen bevat. De kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn) zijn beschermd in de provincie Noord-Brabant en staan vermeld onder artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Om te bepalen of de soorten een relevant leefgebied hebben in het plangebied, is nader onderzoek uitgevoerd. In voorliggende rapportage zijn de resultaten van het nader onderzoek beschreven.

1.2 Huidige situatie

Het plangebied ligt ten noorden van de Oude Tilburgselaan, ten zuiden van de spoorlijn langs de Boslaan en ten oosten van de woonkern Dorst in de gemeente Oosterhout (Provincie Noord-Brabant).

Het plangebied bestaat uit drie percelen welke worden afgescheiden door (restanten van) houtwallen en verruigde randen. De houtwallen die de percelen van elkaar scheiden, bestaan grotendeels uit laurierkers en vogelkers afgewisseld met eik, klimop en hulst. De houtwallen bevatten veel houtsnippers en tuinafval. Tussen de percelen zijn hoogteverschillen van meer dan een meter. Ten zuiden ligt een uitgestrekte structuurrijke bosrand met een onverhard pad (Oude Tilburgsebaan). Er is geen water in of in de nabijheid van het plangebied.

Zie Figuur 1.1 voor de ligging van het plangebied.

Figuur 1.1. Ligging van het plangebied (rode omranding) (Street Smart, 2019).

1.3 Planvoornemen

Het perceel is op dit moment grotendeels in gebruik als maïsakker en deels als grasland. Om dit plan te kunnen realiseren worden de percelen bouwrijp gemaakt, hiervoor moeten de (restanten van) houtwallen worden verwijderd. Tevens wordt in de zuidrand een deel van de bosrand gekapt. De planning is om voor het einde van 2020 het bestemmingsplan definitief te maken om direct daarna de uitvoeringswerkzaamheden te kunnen starten.

Zie Figuur 1.2 voor een impressie en het ontwerp van het voornemen.

Figuur 1.2. Schets planvoornemen (bron: NieuwBlauw)

2 Methoden

2.1 Kleine marterachtigen

In het onderzoek is de Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming (Bouwens, 2017) aangehouden. De volgende methoden zijn toegepast voor het waarnemen van kleine marterachtigen:

Wildcamera

Een wildcamera is ontworpen om 24 uur per dag, 7 dagen in de week wilde dieren waar te nemen. De camera reageert op warmte en beweging. Als een dier in het bereik is van de camera (die wordt herkend op basis van temperatuurverschil en beweging), maakt deze foto's of een video-opname.

Deze methode is toegepast voor het waarnemen van de bunzing. Er zijn in het onderzoek drie wildcamera's ingezet.

Struikrover

De struikrover is een pvc buis waarin een wildcamera is geplaatst. Deze is gemonteerd op een plank waar aan de voorkant een blik sardines is geplaatst. In het blik sardines wordt een gaatje geprikt. Het idee is dat marterachtigen op de geur afkomen en bij het ruiken aan het blik sardines worden gefotografeerd. Omdat de methode op alle marterachtigen kan worden toegepast is de struikrover gebruikt in het onderzoek. Er zijn in het onderzoek drie struikrovers ingezet.

2.2 Uitvoering veldonderzoek

Het onderzoeksmateriaal is op 6 mei 2020 in het veld geplaatst. Elke twee weken zijn de batterijen en SD-kaarten vervangen en het lokaas vernieuwd. Het veldonderzoek is beëindigd op 29 juni 2020, daarmee heeft het onderzoek in totaal 8 weken geduurd. Door de inzet in de kwetsbare periode (maart-september) is er voldaan aan de gestelde onderzoeksperiode volgens de Handreiking Kleine Marters (minimaal zes weken in de kwetsbare periode)(Bouwens, 2017) .

In Figuur 2.1 zijn de locaties waar het onderzoeksmateriaal is geplaatst weergegeven, in Figuur 2.2 is een indruk van de opzet van het onderzoeksmateriaal weergegeven. Voor de plaatsing van het veldmateriaal is met de volgende punten rekening gehouden:

- a) De ecologie van de kleine marterachtigen;
- b) Potentieel geschikte verblijfplaatsen;
- c) Diefstalgevoeligheid;
- d) Agrarisch gebruik van plangebied (ter vermijding van schade onderzoeksmateriaal);
- e) Gevoeligheid voor waterschade.

Figuur 2.1. Het onderzoeksgebied met de locaties waar het onderzoeksmateriaal is geplaatst. Rode omranding: het onderzoeksgebied; oranje ster: wildcamera; gele ster: struikrover (Street Smart, 2019).

Figuur 2.2. Twee voorbeelden van de opzet van het onderzoeksmateriaal. Links: struikrover (rode cirkel), rechts: wildcamera.

3 Resultaten

Er zijn in het onderzoek geen kleine marterachtigen waargenomen in het plangebied. Wel is er eenmalig een steenmarter waargenomen. Er is eveneens veel activiteit van katten, alsook van vossen. Zie Tabel 3.1 voor de waarnemingen per methode en Figuur 3.1 voor verschillende foto's uit het onderzoek. Er is met een struikrover ook een foto gemaakt van een jonge vos. Dit, in combinatie met de hoge vossenactiviteit en aangetroffen vossenkeutels (poep), bevestigt het vermoeden uit de natuurtoets (Antea Group, 2019a) van de aanwezigheid van een bewoonde vossenburcht. Zie Figuur 3.2 voor een foto van de burcht, Figuur 3.3 voor de foto van de jonge vos en Figuur 3.4 voor de locatie van de vossenburcht.

Tabel 3.1. De waarnemingen per uitgevoerde methode.

Methode	Waarnemingen
Struikrover	Katten, vossen, woelmuizen, bosmuizen, ratten, konijnen.
Wildcamera	Katten, vossen, konijnen, hazen, steenmarter.

Figuur 3.1. Waarnemingen uit het plangebied. Linksboven: waarneming steenmarter. Rechtsboven: één van de waargenomen katten, met een konijn als prooi. Midden: waarnemingen van vossen (bij struikrover: op de achtergrond). Onder: waarneming van woelmuis (links) en bosmuis (rechts).

Figuur 3.2. Een foto van één van de pijpen (hol) van de vossenburcht (Antea Group, 2019a)

Figuur 3.3. De foto van een jonge vos.

Figuur 3.4. De locatie van de vossenburcht (Street Smart, 2019).

4 Effectbeoordeling

In dit hoofdstuk worden de in hoofdstuk 3 uiteengezette bevindingen getoetst aan de Wet natuurbescherming en wordt aangegeven of er een noodzaak is om een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aan te vragen.

4.1 Toetsing Wet natuurbescherming

Kleine marterachtigen

Ondanks de geschikte elementen (aanwezigheid prooidieren, lijnvormige en verbindende elementen, voldoende mogelijke verblijfplaatsen) in het plangebied, zijn er in het onderzoek geen kleine marterachtigen vastgesteld. De verklaring hiervoor ligt waarschijnlijk aan de hoge dichtheid van grotere roofdieren: de huiskatten en de vossen. Waarschijnlijk ligt de druk zodanig groot dat het plangebied ongeschikt is voor de bunzing en de wezel. De aanwezigheid van kleine marterachtigen in het plangebied is uitgesloten en vormen zodoende geen belemmering voor het voornemen.

Steenmarter

Tijdens het onderzoek is éénmalig de steenmarter waargenomen. De steenmarter staat vermeld op onderdeel A, behorende bij artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Voor de steenmarter is echter geen ontheffing en compensatie noodzakelijk: het toepassen van een goedgekeurde gedragscode voldoet hierbij. Dit is echter alleen noodzakelijk wanneer er sprake is van (kraam)verblijfplaatsen. De enkele waarneming toont aan dat er geen sprake is van essentieel leefgebied voor de steenmarter, maar een foeragerend individu. De aanwezigheid van de steenmarter vormt geen belemmering voor het voornemen.

Konijn en vos

Het konijn en de vos staan beide vermeld op onderdeel A, behorende bij artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Voor de soorten vermeld op onderdeel A geldt dat het verboden is de soorten opzettelijk te doden of te vangen (art 3.10, lid 1), ook is het verboden vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of vernielen. Er is echter geen sprake van een verbod op verstoring van de soorten (in tegenstelling tot onder art 3.1 en 3.5 beschermde soorten). De soorten zijn zowel landelijk als provinciaal vrijgesteld. Zodoende is alleen de Zorgplicht van toepassing. Overtreding van de Zorgplicht kan worden voorkomen door buiten de kwetsbare periode van beide soorten (voor beide soorten circa februari tot en met augustus (Zoogdiervereniging, 2020)) de werkzaamheden uit te voeren. Het is niet nodig om hiervoor een ontheffing aan te vragen.

5 Conclusies en aanbevelingen

De initiatiefnemer is voornemens om bij de kern Dorst een woonlocatie te ontwikkelen in een gebied van ongeveer 10 hectare groot. De toekomstige woonlocatie is gelegen ten oosten van Dorst tussen de spoorlijn en de Tilburgsebaan. Naar aanleiding van de Natuurtoets (Antea Group, 2019a) is in de periode tussen begin mei 2020 tot en met eind juni 2020 in het onderzoeksgebied nader onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke aanwezigheid van kleine marterachtigen. Het onderzoek is volgens de geldende handreiking uitgevoerd. De kleine marterachtigen zijn niet in het plangebied aangetoond. Er is één waarneming van de steenmarter, maar er is geen sprake van essentieel leefgebied of verblijfplaatsen. Er is een vossenburcht en konijnenburcht aanwezig. De soorten vos en konijn zijn zowel landelijk als provinciaal vrijgesteld. Zodoende is alleen de Zorgplicht van toepassing. Overtreding van de Zorgplicht kan worden voorkomen door buiten de kwetsbare periode van beide soorten (circa februari tot en met augustus (Zoogdiervereniging, 2020)) de werkzaamheden uit te voeren. Het is niet nodig om hiervoor een ontheffing aan te vragen.

6 Bronnen

Antea Group (2019a). Natuurtoets, Bestemmingsplan Dorst-Oost. 8 april 2020.

Bouwens, S. (2017). Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Oktober 2017.

Overig

Zoogdiervereniging

Street Smart

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT

www.anteagroup.nl

Copyright © 2017

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.